

Bydgoszcz, 28 lipca 2023 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.III.9421.3.67.2022.SSz

Pan
Kacper Pruczkowski

Prywatny Dom Seniora
Brzozówka
ul. Jodłowa 9
87-123 Dobrzejewice

Szanowny Panie,

stosownie do art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.), zwanej w dalszej treści „ustawą”, przekazuję niniejsze zalecenia pokontrolne.

W dniu 14 listopada 2022 r. inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej, działający na podstawie upoważnienia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, przeprowadzili kontrolę doraźną w Prywatnym Domu Seniora w Brzozówce – zwanym dalej również Domem Seniora, placówką lub jednostką.

Placówka została wpisana do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym i osobom w podeszłym wieku prowadzonego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego na podstawie zezwolenia z dnia 4 listopada 2021 r. r. znak: WPS.III.9423.2.5.2021.MG.TŁ. Zezwolenie wydane zostało na czas nieokreślony. Aktualnie jednostka dysponuje 18 miejscami rzeczycystymi.

Zakres kontroli obejmował realizację zadań oraz jakość świadczonych usług zgodnie z obowiązującymi standardami, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania praw mieszkańców. Celem kontroli było przedstawienie stanu faktycznego w obszarze objętym tematyką kontroli, w tym ustalenie ewentualnych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków. Szczegółowe wyniki opisano w protokole kontroli, który w dniu 24 czerwca 2023 r. został podpisany przez właściciela jednostki podlegającej kontroli. Do treści protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

W zakresie realizacji usług bytowych stwierdzono, iż placówka mieści się w piętrowym budynku. Bazę mieszkaniową placówki stanowią jeden pokój jednoosobowy, siedem pokoi dwuosobowych oraz jeden pokój trzyosobowy. Wskazane pokoje spełniają wymogi standardu w zakresie powierzchni mieszkalnej przypadającej na jedną osobę i są odpowiednio wyposażone. Obiekt posiada zgodną z wymogami standardu liczbę pomieszczeń higieniczno-

sanitarnych, łazienki znajdują się przy pokojach mieszkańców. Wszystkie pokoje przeznaczone dla mieszkańców usytuowane są na pierwszym piętrze budynku. W budynku, na parterze znajdują się również pomieszczenia ogólnodostępne wyposażone stosownie do ich przeznaczenia tj. pokój dziennego pobytu służący jako jadalnia oraz pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia.

Przy wszystkich pokojach przeznaczonych dla mieszkańców znajdują się łazienki z pełnym węzłem sanitarnym (toaleta, prysznic, umywalka, poręcz), pozbawione barier architektonicznych. W budynku na parterze znajdują się również dwie łazienki ogólnodostępne.

Jednostka zapewnia mieszkańcom 4 posiłki dziennie: śniadanie, obiad, podwieczorek oraz kolację. Śniadanie i kolacja są przygotowywane w kuchni znajdującej się w budynku. Natomiast obiady dla mieszkańców są dostarczane przez firmę zewnętrzną, restaurację Gołębiewscy z Torunia. Na piętrze obiektu znajduje kuchnia pomocnicza, z której mieszkańcy mogą korzystać chcąc przygotować drobne posiłki.

Czynności kontrolne wykazały, że osobom przebywającym w placówce świadczone są usługi opiekuńcze zapewniające pomoc w czynnościach życia codziennego, organizację czasu wolnego, pielęgnację w chorobie i pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych. Praktycznie wszyscy, za wyjątkiem 3 osób wymagają zaopatrzenia w wyroby medyczne w postaci pampersów i pieluchomajtek. W czynnościach higienicznych pomocy wymagają w mniejszym bądź większym stopniu wszyscy mieszkańcy.

Czynności higieniczno-pielęgnacyjne wykonują zatrudnieni w placówce opiekunowie. Jednostka na dzień przeprowadzania czynności kontrolnych zatrudniała 7 osób z tego: 3 opiekunów medycznych, 3 opiekunki i 1 asystent osoby niepełnosprawnej.

Analiza dokumentacji dokonana w trakcie czynności kontrolnych wykazała, że pracownicy jednostki sporządzają raporty z dyżurów dziennych i nocnych, gdzie odnotowują znaczące informacje dotyczące stanu zdrowia mieszkańców, podjętych czynności, w tym podawania leków i samopoczucia. W zeszytach „dyżurów dziennych” odnotowany jest także fakt wykonania czynności higienicznych wobec mieszkańców.

Stwierdzono, że Dom Seniora zapewnia mieszkańcom korzystanie ze świadczeń zdrowotnych na zasadach ogólnie obowiązujących w ramach ubezpieczenia NFZ. Wszyscy mieszkańcy na podstawie deklaracji wyboru świadczeniodawcy udzielającego świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz lekarza POZ zapisani są do Przychodni [REDAKTOWANE]. Wizyty lekarza prowadzącego odbywają się raz w miesiącu. Zgodnie ze złożonym oświadczeniem przez pracownika placówki w nagłych przypadkach w sytuacji pogorszenia stanu zdrowia mieszkańca wzywany jest lekarz z przychodni całodobowej.

Jednostka nie zatrudnia pielęgniarek. Jak ustalono, leki rozkładane są raz w tygodniu przez pielęgniarkę zatrudnioną w Przychodni [REDAKTOWANE], a następnie podawane przez zatrudnionych w placówce opiekunów medycznych tym osobom, które nie są w stanie same zażyć leków. W tym miejscu należy zaznaczyć, że zgodnie z aktualnymi przepisami prawa osobami upoważnionymi do podawania leków są pielęgniarki oraz niektóre zawody, wskazane w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 991 z późn.zm.). Zmieniona podstawa programowa upoważnia absolwentów szkoły prowadzącej kształcenie w wybranych zawodach (w tym opiekuna

medycznego) do podawania leków osobie chorej i niesamodzielnej za zlecenie lekarza lub pielęgniarki.

Biorąc pod uwagę przedłożoną zespołowi kontrolnemu dokumentację dotyczącą posiadanych kwalifikacji przez zatrudnionych w Domu Seniora opiekunów medycznych, w świetle wyżej wskazanych obecnie obowiązujących przepisów winni oni bezwzględnie podjąć działania w kierunku uzupełnienia kwalifikacji umożliwiających podawanie leków w sposób zgodny z obowiązującym prawem.

Kontrola wykazała, że świadczenie usług w placówce odbywa się na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z mieszkańcem i jego rodziną, a Prywatnym Domem Seniora.

Ustalono, że prawie wszystkie umowy są podpisywane przez rodzinę mieszkańca, pomimo iż nie są to osoby ubezwłasnowolnione i są zdolne do czynności prawnych. Ponadto, analiza treści wzoru umowy, którą dysponuje placówka, w ocenie zespołu inspektorów ogranicza się jedynie do określenia warunków bytowych. Pomijane są natomiast kwestie związane z prawami mieszkańca. Przedłożony zespołowi kontrolnemu projekt regulaminu organizacyjnego placówki wymaga korekty i uporządkowania treści w zakresie świadczenia usług opiekuńczo-bytowych, a także uwzględnienia praw i obowiązków mieszkańca.

Według złożonego oświadczenia w placówce nie było przypadków stosowania przymusu bezpośredniego. Dom nie prowadzi depozytu dla mieszkańców i nie odpowiada za środki pieniężne i przedmioty wartościowe będące w dyspozycji mieszkańców.

Dalsze czynności kontrolne wykazały, że wśród mieszkańców są 2 osoby ubezwłasnowolnione, które mają ustanowionych opiekunów prawnych. W dokumentacji tych osób brak było postanowienia sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia na umieszczenie ich w placówce, do czego obliguje art. 68a pkt 1 lit. f ustawy.

Należy podkreślić, że ustawa o pomocy społecznej w art. 68 ust. 2 wyraźnie wskazuje, że sposób świadczenia usług w placówce powinien uwzględniać nie tylko stan zdrowia, sprawność fizyczną i intelektualną oraz indywidualne potrzeby i możliwości osoby przebywającej w placówce, lecz także prawa człowieka, w tym w szczególności prawo do godności, wolności, intymności i poczucia bezpieczeństwa.

Mając na uwadze powyższe oraz w oparciu o ustalenia zawarte w protokole kontroli, Wojewoda Kujawsko-Pomorski ocenia kontrolowany wycinek działalności jednostki **pozytywnie z nieprawidłowościami**¹.

W związku z zakończeniem postępowania kontrolnego, przekazując powyższe uwagi i wnioski, Wojewoda Kujawsko-Pomorski zaleca:

1. Uregulować kwestię związaną z zawieraniem umów w taki sposób, żeby umowy były zawierane z osobami zamieszkującymi w placówce, a w przypadku mieszkańców

¹ Wojewoda Kujawsko-Pomorski stosuje 5 stopniową skalę oceny: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowością, pozytywna nieprawidłowościami, negatywna (Zarządzenie nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 grudnia 2017 r. ze zm.). Przez uchybienie – należy rozumieć odstępstwo od stanu pożądanego o charakterze wyłącznie formalnym, nie powodujące następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonywania zadań. Przez nieprawidłowość – należy rozumieć działanie lub zaniechanie, które z punktu widzenia kryteriów kontroli jest nielegalne, niegospodarne, niecelowe lub nierzetelne, a w przypadku kontroli wykonywania zadań – nieskuteczne, niewydajne lub nieoszczędne.

ubezważnionych z przedstawicielami ustawowymi tych osób, za zgodą sądu opiekuńczego.

Termin wykonania: bez zbędnej zwłoki.

2. Uzupelnic dokumentacje osob ubezwlasnowolnionych o postanowienia sadu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia na umieszczenie ich w placowce.

Termin wykonania: bez zbędnej zwłoki.

3. Dokonac korekty wzoru umowy na pobyt osoby w placowce w zakresie uzupelnienia o tresci dotyczace praw, a nie wylaczenie obowiazkow mieszkancza. W rozszerzonej tresci dokumentu podkreślić podmiotowosc mieszkancza, jego prawo do godnosc, wolnosci, intymnosci i poczucia bezpieczenstwa.

Termin wykonania: bez zbędnej zwłoki.

4. Podjac dzialania w kierunku uzupelnienia kwalifikacji umozliwiajacych podawanie lekow przez zatrudnionych w placowce opiekunow medycznych w sposob zgodny z obowiazujacym prawem.

Termin wykonania: bez zbędnej zwłoki.

Na podstawie art. 128 ustawy o pomocy społecznej:

- 1) kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosic do nich zastrzezenia;
- 2) Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzezeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia;
- 3) w przypadku nieuwzględnienia przez Wojewode zastrzezeń, kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiazana jest do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wnioskow;
- 4) w przypadku uwzględnienia przez Wojewode zastrzezeń, o których mowa w pkt 1, kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiazana do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wnioskow, o których mowa w pkt 1, majac na uwadze zmiany wynikajace z uwzględnionych przez wojewode zastrzezeń;
- 5) w przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w dzialalnosci kontrolowanej jednostki Wojewoda, niezaleznie od przyslugujacych mu innych srodkow, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ zalożycielski tej jednostki lub organ zlecajacy kontrolowanej jednostce realizacje zadania z zakresu pomocy społecznej;
- 6) organ, o którym mowa w pkt 5, do którego skierowano zawiadomienie o stwierdzonych istotnych uchybieniach, jest obowiazany, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych uchybieniach, powiadomic Wojewode o podjetych czynnosciach.

W przypadku niewniesienia zastrzezeń do niniejszych zaleceń pokontrolnych proszę o poinformowanie Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wnioskow z kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku podjęcia zaleconych dzialañ.

Jednocześnie informuję, iż w przypadku braku realizacji zaleceń kontrolnych we wskazanym terminie, zostanie wszczęte postępowanie administracyjne w trybie art. 131 ustawy, zmierzające do wymierzenia kary pieniężnej, określonej w przepisie art. 130 ust. 1 przedmiotowej ustawy.

Z poważaniem

Z up. Wojewody Kujawsko-Pomorskiego

Józef Ramlau

Wicewojewoda

Otrzymują:

1. Adresat
2. A/a

